

UCHWAŁA NR XLIV/269/22
RADY GMINY GARBATKA-LETNISKO
z dnia 22 grudnia 2022 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Garbatka-Letnisko na lata 2023-2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) Rada Gminy Garbatka – Letnisko uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Garbatka-Letnisko na lata 2023-2026 w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Garbatka-Letnisko.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Mazur

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr **XLIV**/269/22
Rady Gminy Garbatka-Letnisko
z dnia 22 grudnia 2022 roku

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANI
W GMINIE GARBATKA- LETNISKO
NA LATA 2023- 2026**

Spis treści

WSTĘP	2
UZALEŻNIENIA- ZARYS PROBLEMU	5
Podstawy prawne Programu.....	7
DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY GARBATKA- LETNISKO	10
Skala zjawiska na terenie Gminy Garbatka- Letnisko	10
Diagnoza uzależnień w środowisku lokalnym- wyniki badań ankietowych.....	16
Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień	22
Adresaci Programu	23
CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI I REALIZATORZY PROGRAMU.....	23
Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	23
Realizacja i monitoring Programu.....	32
Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.....	33
Zasady wynagradzania członków GKRPA	33

WSTĘP

Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)¹ uwzględniającego 52 kraje świata, na mieszkańca Unii Europejskiej przypada średnio 11,3 litra czystego alkoholu. Przynajmniej raz w miesiącu upija się 30% dorosłych. W w/w krajach od alkoholu uzależnionych jest 3,7% populacji – ok. 50 mln ludzi.

Jeżeli chodzi o Polskę, to według analiz OECD na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada mniej więcej 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35% dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80% butelki wina lub 1,5 litra piwa. W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62% częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie. Jeżeli zaś chodzi o młodzież, 17% chłopców i 21% dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42% większe szanse na dobre wyniki w szkole.

Zażywanie substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną zbadano także wiosną 2019 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD). Audytoryjne badania ankietowe zrealizowano na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Jak wynika z raportu, napoje alkoholowe są w naszym kraju najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto/szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż

¹ Jak piją Polacy? Jak wypadamy na tle świata? Raport OECD o spożyciu alkoholu, Monika Mikołajska, 20.05.2021 r., <https://www.medonet.pl/narodowy-test-zdrowia-polakow/zyj-zdrowiej,picie-alkoholu-jakwypadaja-polacy--nowy-raport-oecd,artykul,90827573.html> (data dostępu: 29.10.2022).

raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych².

Ponadto, jak wynika z najnowszego sondażu przeprowadzonego w czerwcu 2021 roku przez Centrum Badawczo-Rozwojowe BioStat® 22,9% Polaków deklaruje, że ograniczyło lub całkowicie zrezygnowało ze spożywania alkoholu podczas pandemii COVID-19. Równocześnie jednak do picia alkoholu w większych ilościach przyznaje się 10,9% uczestników sondażu. Zmian w zachowaniu dotyczącym picia alkoholu nie zauważyło 48,6% respondentów, natomiast 17,6% nie pije wcale³.

Przez wiele lat uzależnienie kojarzone było jedynie z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jednakże coraz częściej kojarzy się ono również z czynnościami. Uzależnienie behawioralne określa takie formy zachowań, które nie są związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, ale z wykonywaniem pewnych czynności (hazard, zakupy, granie w gry itp.), a ich specyfiką jest m.in. utrata kontroli nad tymi zachowaniami czy czynnościami.

Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, ponieważ od maja 2013 (data opublikowania klasyfikacji DSM-V) występuje ono w klasyfikacji zaburzeń psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.

Nieformalnie zaś za uzależnienie behawioralne należy uznać szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, fonoholizm, hazard, seksoholizm, pracoholizm siecioholizm oraz zaburzenia odżywiania.

Współczesna wiedza o problematyce uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych nakazuje widzenie w nich zagrożenia o charakterze globalnym, które jednakże manifestuje się głównie na poziomie krajowym i lokalnym i właśnie w strukturach krajowych i regionalnych upatruje się coraz powszechniej skutecznych form reakcji na problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

² J. Sierosławski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 roku*, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2020.

³ https://www.biostat.com.pl/zwyczajne_prozdrowotne_polakow_podczas_covid_19.php (data dostępu: 29.11.2022).

Przygotowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Garbatka- Letnisko na lata 2023-2026, określa lokalną strategię w zakresie zarówno profilaktyki, jak i redukcji szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych w społeczności lokalnej. Istotnym elementem niniejszego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia (NPZ), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny i cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie. Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w celu operacyjnym Nr 2 NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te działania ujęto w niniejszym dokumencie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Garbatka- Letnisko na lata 2023- 2026 jest kontynuacją zadań realizowanych w roku ubiegłym. Stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Określa plan działań w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem, a także często skorelowaną z nim przemocą w rodzinach. Warto podkreślić, iż uzależnienie od alkoholu czy narkotyków jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

UZALEŻNIENIA- ZARYS PROBLEMU

Uzależnienia towarzyszą człowiekowi od dawna. W dzisiejszym świecie każdy człowiek w mniejszym, lub też w większym stopniu miał styczność z osobami uzależnionymi od alkoholu czy też innego rodzaju substancji psychoaktywnych. Obecnie, jest to niezmiernie istotny problem społeczny, przynoszący niewymierne szkody. Potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku oraz pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym podnosi się już od wielu lat.

Uzależnienie wiąże się z silną potrzebą, psychicznym przymusem albo zażywania jakiejś substancji albo wykonywania określonej czynności – uzależnienia behawioralne. Bez względu na to, czy będzie to uzależnienie od alkoholu, leków, narkotyków czy też hazardu, zakupów albo seksu, prowadzi do koncentrowania się życia wokół tego, co jest przyczyną uzależnienia. A sama osoba uzależniona będąc ofiarą nałogu cierpi w zasadzie w każdej sferze życia: emocjonalnej, psychicznej, intelektualnej i fizycznej.

Ogólne rozważania odnoszące się do etiologii alkoholizmu i narkomanii ujmowane są w kategoriach:

- makrospołecznych- podłoże stanowią zmiany w życiu społecznym;
- mikrospołecznych- uwarunkowania biologiczne, psychiczne i społeczne poszczególnych jednostek w kontekście uzależnień.

Szkody spowodowane przez alkoholizm czy narkomanię można określić w trzech głównych wymiarach:

- indywidualnym - oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących;
- społecznym - negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie itp.;
- ekonomicznym - koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, leczenia odwykowego, przedwczesnej umieralności, spadku wydajności pracy itp.

Alkoholizm jest chorobą spowodowaną nadużywaniem napojów alkoholowych, natomiast narkomania, to uzależnienie od środków psychoaktywnych takich jak narkotyki, dopalacze. Z uzależnieniami tymi wiążą się zarówno konsekwencje zdrowotne dla uzależnionej osoby, jak również stanowią one problem socjalny i przyczyniają się do występowania zjawisk patologii społecznych. Alkoholizm czy narkomania są ściśle powiązane z występowaniem przestępczości, wypadkami w pracy, wypadkami drogowymi. Nadużywanie alkoholu i/lub narkotyków przez któregoś z rodziców osłabia więzi rodzinne i skutkuje występowaniem dysfunkcji w pełnieniu ról rodzicielskich, a także często jest przyczyną stosowania przemocy domowej.

Uzależnienie nie jest jednak jedynym problemem, jakie może spowodować używanie substancji psychoaktywnych. To również szereg problemów psychicznych i fizycznych, społecznych i gospodarczych. Dlatego istotne jest, aby odpowiednio szybko reagować na zjawiska oceniane jako szkodliwe i niepożądane, a spowodowane używaniem np. alkoholu lub narkotyków.

Choć może się wydawać, że uzależnienie od czynności jest łagodniejsze niż od substancji psychoaktywnych, to jednak każdy typ uzależnienia jest tak samo groźną chorobą.

Jednym z wielu działań służących ochronie zdrowia, zmierzającym do zapobiegania problemom związanym z uzależnieniami jeszcze zanim te wystąpią, jest profilaktyka. Aby jednak ta przyniosła pożądane rezultaty, musi być prowadzona przede wszystkim w oparciu o programy i działania o potwierdzonej naukowo skuteczności.

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią. Profilaktyka uzależnień polega na:

- ✓ eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
- ✓ lub ich osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (warunki środowiska, sytuacje, cechy i zmienne indywidualne) zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań problemowych (stanowiących zagrożenie dla prawidłowego rozwoju lub funkcjonowania społecznego) i związanych z nimi szkód. Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki, a więc zmniejszające

prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych⁴. Wiedza na temat czynników ryzyka i czynników chroniących stanowi podstawę do opracowywania (i ewaluacji) skutecznych programów i strategii profilaktycznych.

Samorząd lokalny dysponując największą wiedzą o problemach swoich społeczności, może przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze adekwatne do problemów. Konsekwencje i szkody związane z używaniem środków odurzających usytuowane są w społecznościach lokalnych, mają swoją specyfikę wyznaczoną przez środowisko lokalne, lokalne problemy i zasoby, tu mogą być rozpoznane i tu powinny być rozwiązywane. Gmina, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, stała się podmiotem właściwym do tego, aby zmierzyć się z problemami uzależnień występującymi w jej społeczności i podejmować zorganizowane, samodzielne działania dla lepszego radzenia sobie z nimi.

Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.), zwana dalej ustawą. Zgodnie z ustawą „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy” (art. 4¹ ust.1 ustawy). W szczególności ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

⁴ http://www.parpa.pl/download/slownik_terminow.pdf (data dostępu: 29.11.2022).

4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja w/w zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt może powołać pełnomocnika. Program ten sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Natomiast zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050, ze zm.) do zadań własnych gminy należy także przeciwdziałanie narkomanii (art. 10 ustawy). Ustawodawca wskazał w szczególności następujące obszary działań:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja powyższych zadań, jest prowadzona w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program opiera się na także na następujących aktach prawnych, m.in.:

- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ✓ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- ✓ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- ✓ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ✓ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ✓ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to podstawowy dokument polityki społecznej i zdrowia publicznego, który służy realizacji kierunków i celów działań na rzecz poprawy zdrowia, w szczególności w obszarze problemów uzależnień, skierowany do mieszkańców Gminy Garbatka-Letnisko.

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE GMINY GARBATKA- LETNISKO

Skala zjawiska na terenie Gminy Garbatka- Letnisko

Garbatka-Letnisko to gmina wiejska zlokalizowana w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, w południowej części powiatu kozienickiego, na terenie Puszczy Kozienickiej oraz jej otuliny. Usytuowana jest w odległości około: 95 km od Warszawy, 35 km od Radomia, 15 km od Kozienic. Powierzchnia gminy wynosi 74,25 km².

Obejmuje ona terytorialnie 11 miejscowości w 9 sołectwach: Anielin, Bąkowiec, Bogucin, Brzustów, Garbatka-Letnisko, Garbatka-Zbyczyn i Garbatka-Dziewiątka, Garbatka Długa i Garbatka Nowa, Molendy, Ponikwa.

Gminę Garbatka- Letnisko na dzień 31 grudnia 2021 r. zamieszkiwało 5 038 osób, z czego 2 553 stanowiły kobiety, a 2 485 mężczyźni.

Gmina Garbatka- Letnisko w 2021 roku miała ujemny przyrost naturalny wynoszący -31. W 2021 roku na terenie gminy urodziło się 44 dzieci, a zmarło 75 osób.

3 041 mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko jest w wieku produkcyjnym, 1 123 mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym, a 874 w wieku przedprodukcyjnym.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Garbatce-Letnisko jest jednostką organizacyjną gminy utworzoną w celu realizowania zadań własnych i zleconych gminie w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i innych wynikających z obowiązujących ustaw. W 2021 roku pomoc i wsparcie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej uzyskało 137 rodzin (w 2020 roku- 151 rodzin; w 2019 roku- 176 rodzin). W ciągu ostatnich trzech lat zmalała liczba osób korzystających ze świadczeń GOPS.

Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej- lata 2019-2021.

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba rodzin ogółem	176	151	137

Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2021 roku były: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie.

Tabela 2. Główne powody przyznawania pomocy społecznej- liczba rodzin⁵.

	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Niepełnosprawność	47	30	43
Bezrobocie	135	69	46
Ubóstwo	190	148	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	4	1	1
Długotrwała choroba	57	40	41
Alkoholizm	2	3	2
Inne	2	0	0

Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że w latach 2019- 2021 zmalała liczba udzielanych świadczeń niepieniężnych oraz pieniężnych. Natomiast w latach 2020- 2021 tendencję spadkową obserwuje się również w przypadku udzielanych porad.

⁵ W jednym przypadku podstawą do udzielenia pomocy może być równocześnie kilka przesłanek.

Tabela 3. Rodzaje pomocy udzielanej przez GOPS.

	Świadczenia niepieniężne dla rodzin	Świadczenia pieniężne dla osób	Świadczenia porady dla osób
2019	63	113	47
2020	54	97	82
2021	51	86	72

Na terenie gminy Garbatka- Letnisko funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja prowadzi działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Do ustawowych zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- ✓ inicjowanie działań w zakresie zadań własnych samorządu związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- ✓ podejmowanie czynności zmierzających do zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- ✓ opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane są napoje alkoholowe);
- ✓ kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
- ✓ podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Garbatce- Letnisko w 2021 roku odbyła 13 posiedzeń, przeprowadziła 8 rozmów motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu oraz wydała 6 postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Dane zawarte w poniższej tabeli wskazują, że w latach 2020- 2021 nieznacznie wzrosła liczba ogólnych posiedzeń GKRPA. W analizowanym okresie zmalała liczba rozmów motywujących, kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W latach 2019-2021 tendencję spadkową obserwuje się jeżeli chodzi o liczbę wniosków o leczenie odwykowe, liczbę wniosków do Sądu w sprawie leczenia odwykowego oraz zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych.

Tabela 4. Działalność GKRPA.

	2019	2020	2021
Ogólne posiedzenia Komisji	14	12	13
Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących	16	9	8
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	2	0
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	3	4	6
Wniosków o leczenie odwykowe	16	9	8
Obecnie rozpoczętych spraw	16	9	8
Zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	10	6	4
Wniosków do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	10	6	2

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem- 15):

a. do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5%- 12;
- od 4,5% do 18%- 12;
- powyżej 18%- 12.

b. do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5%- 3;
- od 4,5% do 18%- 1;
- powyżej 18%- 1.

Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży:

➤ 2019 rok:

nazwy: „Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta”, „Wakacje bez nałogów” – organizacja czasu wolnego, „Dzień dziecka”, „Wigilia Gminna”, „Festyny Rodzinne Sołectw”

Ilość osób uczestniczących: uczniów- 300; nauczycieli- 40; rodziców- 50.

➤ 2020 rok:

nazwy: „Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Wójta”, „Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł”

Ilość osób uczestniczących: uczniów- 300; nauczycieli- 40; rodziców- 50.

➤ 2021:

nazwy: „Spotkanie z udziałem mistrza świata basketball”, Film na stronę internetową „Otwórz się na pomoc”

Ilość osób uczestniczących: uczniów- 300; nauczycieli- 40; rodziców- 50.

Inne oddziaływania profilaktyczne:

➤ 2019 rok:

✓ „Wakacje bez nałogów” - zajęcia sportowe.

✓ Warsztaty terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych- liczba uczestników: 3.

➤ 2020 rok:

✓ Warsztaty terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych- liczba uczestników: 3.

➤ 2021 rok:

✓ Warsztaty terapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych- liczba uczestników: 3.

Na terenie Gminy Garbatka- Letnisko nie funkcjonuje Punkt Konsultacyjny. Wszelkich porad i informacji udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny.

Obecnie, bardzo wyraźnie podkreśla się złożoność i dynamikę związku alkoholu z przestępczością. Poniższa tabela przedstawia dane pozyskane od Policji dotyczące problemów społecznych związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych.

Tabela 5. Przestępstwa/wykroczenia popełnione pod wpływem środków odurzających.

	2019	2020	2021
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	7	7	3
Zakłócanie porządku publicznego	9	9	9
Liczba wypadków pod wpływem alkoholu	0	0	0
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	Brak danych	Brak danych	1
Przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	0	0	0
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	3	4	3
Osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	0	0

Nadużywanie/ uzależnienie od alkoholu jednego z członków rodziny sprzyja także pojawieniu się przemocy w tej rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmują współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

W roku 2020 zgłoszonych do Zespołu przez Policję zostało nowych 7 Niebieskich Kart A. Z roku 2019 prowadzono dodatkowo jeszcze 1. Osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie było 16 osób - 6 kobiet, 4 mężczyzn i 6 dzieci. Osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie było

8 mężczyzn. Zespół Interdyscyplinarny zakończył 1 procedurę w 2020 r. z powodu braku zasadności prowadzonych działań.

W roku 2021 zgłoszonych do Zespołu przez policję zostało nowych 6 Niebieskich Kart A. Z roku 2020 prowadzono dodatkowo jeszcze 6. Osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie było 14 osób – 7 kobiet i 7 mężczyzn. Osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, było 5 mężczyzn oraz 1 kobieta. Zespół Interdyscyplinarny zakończył 7 procedurę w 2021 r. z powodu braku zasadności prowadzonych działań. Pozostałe Niebieskie Karty są kontynuowane w 2022 r.

Powyższe dane wskazują, że w roku 2021 w stosunku do roku 2020 nieznacznie zmalała liczba zgłoszonych przez Policję do Zespołu Interdyscyplinarnego Niebieskich Kart A.

Prowadzenie i utrzymanie szkół oraz placówek oświatowych należy do obowiązkowych zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. W strukturach gminy Garbatka-Letnisko do dnia 31.08.2021 r. funkcjonowały 3 placówki oświatowe kształcące dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym:

- Przedszkole Samorządowe w Garbatce-Letnisko "Pod Sosnową Szyszką";
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Garbatce-Letnisko;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bogucinie.

W gminie Garbatka- Letnisko w 2021 r. funkcjonowały następujące obiekty kulturalne:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Garbatce- Letnisko;
- "Świetlica" Gminna w Garbatce-Letnisko;
- Świetlico-Remiza w Bąkowcu.

Diagnoza uzależnień w środowisku lokalnym- wyniki badań ankietowych

Poniższe dane odnoszą się do Diagnozy uzależnień na terenie Gminy Garbatka- Letnisko przeprowadzonej w drugiej połowie 2022 r. Badanie przeprowadzono za pomocą badań ankietowych wśród trzech grup reprezentujących lokalne środowisko:

- dorośli mieszkańcy;
- sprzedawcy napojów alkoholowych;
- dzieci i młodzież szkolna.

1. Problematyka uzależnień w ujęciu badań ankietowych przeprowadzonych wśród pełnoletnich mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko:

- ✓ Mieszkańcy gminy Garbatka- Letnisko za najbardziej rozpowszechnione uzależnienia w środowisku lokalnym uznali alkoholizm oraz sieciologizm. Natomiast jako najmniej powszechne uzależnienie wskazali zaburzenia odżywiania.
- ✓ 86% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani, którzy widzą potrzebę prowadzenia działań z zakresu profilaktyki uzależnień wskazywali, że najbardziej istotne jest prowadzenie warsztatów profilaktycznych dla uczniów, organizowanie otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień oraz udzielanie wsparcia psychologicznego dla rodzin.
- ✓ Do picia alkoholu kilka razy w roku przyznało się 44,6% badanych, kilka razy w miesiącu- 17,8%, raz w tygodniu- 7,9%, kilka razy w tygodniu- 3%. Na podstawie tych danych można stwierdzić, że co dziesiąty badany dość często spożywa alkohol- 10,9% wskazało, że pije go raz w tygodniu lub częściej. Pozostałe 26,7% zadeklarowało abstynencję. Badani zaznaczali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcje alkoholu- 43,6%. Poza tym, respondenci przyznali, że spożywają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu- 8,9%, 5-6 porcji- 2%, 7-8 porcji- 3%, 10 porcji i więcej- 1%. W tym pytaniu 41,6% ankietowanych zadeklarowało abstynencję. Wobec tego należy uznać, że zdecydowana większość mieszkańców nie spożywa jednorazowo znacznych ilości alkoholu. Co ważne, tylko 1/3 badanych wie, gdzie może zgłosić się po pomoc osoba uzależniona od alkoholu. Ankietowani wskazywali najczęściej na Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Poradnię w Kozienicach.
- ✓ W ciągu ostatnich lat można zaobserwować tendencję do zmniejszania się ilości osób palących papierosy. Większość mieszkańców- 78% odpowiedziało, że nie pali papierosów, ani e-papierosów. Natomiast 11% pali regularnie papierosy, a 2% pali regularnie e-papierosy. Pozostałe 9% okazynie pali wyroby nikotynowe. Wobec tego należy uznać, że palenie wyrobów papierosowych nie jest wśród dorosłych mieszkańców popularnym nałogiem.
- ✓ Nieco ponad połowa mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko- 52% twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób, które przyjmują narkotyki lub dopalacze. Jednocześnie, 16% respondentów zna jedną osobę, 26% zna od 2 do 5 osób, 3% zna od 6 do 10 osób i tyle samo- 3% zna ponad 10 osób zażywających owe substancje odurzające. Badani wskazywali, że największą popularność w ich środowisku lokalnym ma marihuana/ haszysz- 28% ankietowanych zna osoby zażywające owe substancje.

Nieco mniejszą popularność mają: amfetamina i dopalacze- po 15% badanych zna osoby, które zażywają te środki odurzające. Prawie wszyscy respondenci (95%) wskazali, że nie wiedzą, gdzie można nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

- ✓ Zdecydowana większość respondentów- 97% wskazało, że nie grali nigdy gry hazardowe. Co więcej, prawie wszyscy- 97% mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko mają świadomość, że zbyt częste granie w gry hazardowe prowadzi do uzależnienia. Uzależnienie od gier hazardowych jest zatem wśród dorosłych mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko na niskim poziomie ryzyka.
- ✓ Prawie połowa mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko (44%) odpowiedziało, że zdarza im się „zajadać” stres czy trudne emocje. Co więcej, 16% przyznaje, że miewa trudności w kontrolowaniu zachowań jedzeniowych (kompulsywne objadanie się, usilne krążenie myśli wokół jedzenia).
- ✓ Niespełna połowa- 48,5% mieszkańców gminy Garbatka- Letnisko wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu osób doświadczających przemocy w rodzinie. Tym samym, 25,7% respondentów zaznaczyło, że zna takie osoby, a kolejne 25,7% ma podejrzenia, że zjawisko przemocy w rodzinie jest obecne w ich otoczeniu.

2. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród sprzedawców napojów alkoholowych:

- ✓ W sumie 90% ankietowanych wskazało, że zdecydowanie nie lub raczej nie zgadzają się, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny, jak ten zawarty w wódce. Tym samym, 10% ankietowanych raczej zgadza się z powyższym stwierdzeniem. Świadczy to pośrednio o wysokim poziomie świadomości badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.
- ✓ Łącznie 80% badanych uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. Przeciwnego zdania jest 20% ankietowanych.
- ✓ 10% sprzedawców raczej zgadza się z tym, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku. Przeciwnego zdania jest 90% ankietowanych.
- ✓ Łącznie 100% sprzedawców zdecydowanie nie lub raczej nie zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.
- ✓ W sumie 100% sprzedawców uważa, że: spożywanie alkoholu nie pomaga w trudnych sytuacjach życiowych, prowadzenie samochodu nawet po niewielkiej ilości alkoholu

jest niebezpieczne, alkohol nie powinien być dostępny dla osób poniżej 18. roku życia, a także, że kobiety w ciąży nie mogą bezpiecznie pić nawet niewielkich ilości alkoholu.

- ✓ Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Garbatka- Letnisko deklarują najczęściej, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się kilka razy w roku (50%). Kolejno respondenci wskazali, że takie sytuacje mają miejsce kilka razy w tygodniu (40%) oraz kilka razy w miesiącu (10%). Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie w niektórych punktach sprzedaży mogą stanowić nagminny problem.
- ✓ Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży w gminie Garbatka- Letnisko w niektórych sklepach może być zauważalnym problemem- 30% badanych stwierdziło, że takie przypadki zdarzają się kilka razy w roku, 30%, że kilka razy w miesiącu, a 10%, że kilka razy w tygodniu. Pozostałe 30% deklaruje, że takie sytuacje nie mają miejsca.
- ✓ Wszyscy sprzedawcy odpowiedzieli, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy w obrębie sklepu, w którym pracują nie doszło do nieprzyjemnych zaszczędzonych ze spożywaniem alkoholu.
- ✓ Jeżeli chodzi o sprzedaż alkoholu osobie niepełnoletniej, to 90% sprzedawców z gminy Garbatka- Letnisko deklaruje, że nigdy nie sprzedali alkoholu osobie, o której wiedzieli, że jest niepełnoletnia. Pozostałe 10% nie ma co do tego pewności.
- ✓ W przypadku wątpliwości, co do wieku, 60% badanych twierdzi, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a pozostałe 40% robi to często. Uzyskane wartości świadczą o odpowiedzialnej postawie sprzedawców wobec zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów nikotynowych osobom nieletnim.
- ✓ W sumie 100% badanych oceniło funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy bardzo dobrze i dobrze.

3. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży (uczniowie klas IV-VI ze szkół podstawowych):

- ✓ Inicjację alkoholową ma za sobą 7% badanych uczniów. Najczęściej deklarowanymi okolicznościami inicjacji alkoholowej uczniów, którzy mają ją za sobą jest towarzystwo rodziny. Zdecydowanie rzadziej badani wskazywali na spotkanie ze znajomymi, a także, że pierwszy raz pili alkohol w szkole. Wszyscy badani, którzy mają za sobą inicjację alkoholową odpowiedzieli, że dotąd spróbowali alkoholu tylko raz w życiu. Ankietowani zazwyczaj wybierają wino oraz drinki. 43% uczniów nie wie, czy da się kupić alkohol, gdy nie ma się ukończonych 18 lat. Może to sugerować,

że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Jednakże łącznie 10% ankietowanych twierdzi, że jest to raczej lub bardzo łatwe. Natomiast w sumie 47% badanych uważa, że jest to trudne lub bardzo trudne. Oznaczać to może, że ci uczniowie lub ich rówieśnicy mogą być klientami w punktach ze sprzedażą alkoholu.

- ✓ Inicjację nikotynową ma za sobą 3% uczniów z klas 4-6 w gminie Garbatka- Letnisko. Papierosy są zatem mniej popularną używką w porównaniu z alkoholem. Wskazywanymi przez ankietowanych okolicznościami zapalenia pierwszego papierosa było spotkanie ze znajomymi, towarzystwo rodziny oraz inne niż wymienione w ankiecie. Wszyscy badani, którzy mają za sobą inicjację nikotynową deklarują, że obecnie nie palą papierosów. Łącznie 85% respondentów oceniło, że zakup papierosów w sklepach jest raczej lub bardzo trudny. Pozostali uczniowie uznali, że jest to bardzo lub raczej łatwe (15%).
- ✓ 100% badanych z klas 4-6 deklaruje, że nigdy dotąd nie próbowali substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki/ dopalacze. Jeżeli chodzi o subiektywną ocenę dostępności narkotyków i dopalaczy, to uczniowie w większości nie wiedzą czy łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w ich środowisku (63%). Jednakże, łącznie 3% badanych twierdzi, że jest to łatwe lub bardzo łatwe. Natomiast 34% ankietowanych uważa, że jest to raczej lub bardzo trudne. Może to oznaczać, że ci uczniowie lub ich znajomi dokonywali już próby zakupu narkotyków lub dopalaczy.
- ✓ Za najbardziej powszechne uzależnienia behawioralne ankietowani uznali uzależnienie od Internetu oraz uzależnienie od mediów społecznościowych. Natomiast jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu.
- ✓ Ankietowani najczęściej spędzają przed komputerem do godziny dziennie (41,3%). Poza tym, badani spędzają przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (34,8%). Jednakże, 3,3% uczniów deklaruje, że spędza przed komputerem od czterech do pięciu godzin i tyle samo- 3,3% respondentów nawet więcej niż 5 godzin dziennie. W praktyce może to oznaczać, że po przyjściu ze szkoły korzystanie z komputera jest dla nich jedyną formą spędzania czasu. Pozostałe 17,4% badanych deklaruje, że nie korzysta z komputera. Najbardziej popularną formą wykorzystania komputera okazują się być gry komputerowe.

- ✓ Łącznie 84,8% uczniów deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Aczkolwiek, spora część ankietowanych przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (14,1%). Jednocześnie relatywnie niewielka grupa uczniów stwierdziła, że korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuli by bardzo negatywnie (1,1%).
- ✓ W jakiegokolwiek gry hazardowe grało 8,7% uczniów, z czego 5,4% grało w nie raz, 2,2% kilka razy, a 1,1% wiele razy. Największą popularność wśród badanych mają zdraпки.
- ✓ 49% ankietowanych przyznaje, że pada ofiarami przemocy rówieśniczej, z czego 39% zaznaczyło, że jest to przemoc fizyczna, 11%, że jest to przemoc psychiczna, a 5%, że inna forma przemocy. Wyniki te wskazują, że część uczniów doświadcza ze strony swoich kolegów i koleżanek różnych rodzajów przemocy.

4. Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD)- wybrane zagadnienia. Porównanie wyników badania uczniów z gminy Garbatka- Letnisko (klasy 7-8 ze szkół podstawowych) z wynikami z próby ogólnopolskiej z 2019 roku:

- ✓ Uczniowie z gminy Garbatka- Letnisko w ciągu całego życia, jak i w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem palili rzadziej i mniej w porównaniu do swoich rówieśników z terenu całej Polski.
- ✓ Uczniowie z gminy Garbatka- Letnisko w ciągu całego życia, jak i w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem palili e- papierosy rzadziej w porównaniu do swoich rówieśników z terenu całej Polski.
- ✓ Uczniowie z gminy Garbatka Letnisko zdecydowanie rzadziej sięgają po alkohol niż ich rówieśnicy na terenie Polski, co wskazuje na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.
- ✓ Mniejszy odsetek badanych z gminy Garbatka- Letnisko w porównaniu z próbą ogólnopolską kiedykolwiek w życiu wprowadził się w stan upojenia alkoholowego. Natomiast większy odsetek ankietowanych z gminy Garbatka- Letnisko wprowadził się w ten stan w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem.
- ✓ W przypadku uczniów z gminy Garbatka- Letnisko na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza, a na drugim marihuana lub haszysz, substancje wziewne oraz sterydy anaboliczne. W przypadku uczniów z próby ogólnopolskiej największą popularność ma marihuana i haszysz, a zaraz za nimi ulokowały się leki uspokajające

- i nasenne bez przepisu lekarza. Większe rozpowszechnienie eksperymentowania z substancjami można odnotować wśród młodzieży z gminy Garbatka- Letnisko.
- ✓ Dla młodzieży z gminy Garbatka- Letnisko nabycie substancji nielegalnych jest trudniejsze w porównaniu z młodzieżą ogólnopolską.
 - ✓ Uczniowie z gminy Garbatka-Letnisko w porównaniu z próbą ogólnopolską nieco rzadziej nie są przekonani o tym jakie ryzyko szkodliwości dla zdrowia niesie za sobą zażywanie substancji psychoaktywnych.
 - ✓ Dane na temat postrzegania ryzyka szkód w efekcie używania substancji psychoaktywnych prowadzą do wniosku, że młodzież z gminy Garbatka- Letnisko jest mniej zorientowana w skali zagrożeń substancji psychoaktywnych w porównaniu z próbą ogólnopolską.

Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień

Grupy, instytucje oraz organizacje funkcjonujące na terenie gminy lub obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii należy zaliczyć do zasobów umożliwiających profilaktykę i terapię uzależnień od substancji odurzających. Wśród tych, które udzielają wsparcia mieszkańcom Gminy Garbatka- Letnisko znajdują się przede wszystkim:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Garbatce- Letnisko;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Garbatce- Letnisko;
- "Świetlica" Gminna w Garbatce-Letnisko;
- Świetlico-Remiza w Bąkowcu;
- Komenda Powiatowa Policji w Kozienicach;
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Garbatka- Letnisko;
- Ośrodki Opieki Zdrowotnej;
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, które w swojej działalności zajmują się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych.

Adresaci Programu

Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych, czy uzależnienia behawioralnymi dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Garbatka- Letnisko, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemami uzależnień oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, zaś w szczególności do:

- dzieci i młodzieży;
- osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży z grup ryzyka;
- osób uzależnionych i współuzależnionych,
- rodzin z problemami uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych,
- pracowników podmiotów działających na terenie Gminy Garbatka- Letnisko (pedagodzy, nauczyciele, psychologowie, pracownicy socjalni, terapeuci, asystenci rodziny), którzy zajmują się zawodowo profilaktyką, pracują z rodziną oraz dziećmi i młodzieżą, jak również osobami z grup ryzyka, narażonych na uzależnienie.

CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI

I REALIZATORZY PROGRAMU

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Głównym celem wyznaczonym w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Garbatka- Letnisko na lata 2023- 2026 jest:

Prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców, promocja zdrowego stylu życia w celu ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;
- profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka

i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.) jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;

- profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych na kolejnych stronach celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.

Zadania do realizacji:

- Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe;
- Zakup materiałów biurowych, wyposażenia i materiałów profilaktycznych dla potrzeb GKRPA;
- Organizowanie i finansowanie grup terapeutyczno- edukacyjnych dla osób współuzależnionych;
- Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, jak również dla osób współuzależnionych m.in. poprzez rozpropagowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych w środowisku lokalnym, publikowanie w lokalnych środkach przekazu

informacji o miejscach świadczących pomoc osobom uzależnionym oraz członkom ich rodzin;

- Diagnozowanie problemów rodzin z uzależnieniami i organizowanie pomocy dla wszystkich jej członków;
- Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, psychologa psychiatry, radcy prawnego.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba opinii na wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- ✓ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień,
- ✓ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- ✓ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia,
- ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii,
- ✓ liczba ulotek folderów, plakatów,
- ✓ liczba informacji opublikowanych w lokalnych środkach przekazu,
- ✓ ilość grup terapeutyczno- edukacyjnych dla osób współuzależnionych,
- ✓ liczba badań/opinii.

Okres realizacji: lata 2023-2026

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania do realizacji:

- Finansowanie pracy punktu informacyjno – konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych, sprawców i ofiar przemocy wymagających pomocy specjalisty;
- Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym, w tym finansowanie zajęć socjoterapeutycznych w świetlicach wiejskich dla dzieci z rodzin, w których występują problemy uzależnień oraz przemocy w rodzinie;

- Udzielanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej osobom współuzależnionym oraz rodzinom, w których występuje problem przemocy poprzez rozmowy indywidualne ze specjalistą w tym dofinansowanie warsztatów, turnusów terapeutycznych;
- Udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy, w tym aktywne włączanie się w realizację procedury „Niebieska Karta” we współpracy z Policją, GOPS, kuratorami sądowymi i innymi podmiotami;
- Współpraca z Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”;
- Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci ofiar przemocy w rodzinie.
- Współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Upowszechnianie poprzez umieszczenie w ogólnodostępnych miejscach informacji o numerach telefonów zaufania;
- Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego oraz udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba udzielonych porad/ konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym,
- ✓ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia socjoterapeutyczne do świetlic wiejskich,
- ✓ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego, w których uczestniczyli członkowie GKRPA,
- ✓ liczba Niebieskich Kart,
- ✓ liczba działań informacyjnych,
- ✓ liczba kontraktów socjalnych,
- ✓ liczba rodzin korzystających ze świadczeń GOPS z powodu uzależnień.

Okres realizacji: lata 2023-2026

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadania do realizacji:

- Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych (m.in. dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców);
- Organizowanie i finansowanie szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, sprawcami i ofiarami przemocy domowej, dziećmi z rodzin, w których występują problemy uzależnień i/lub przemocy w rodzinie;
- Dofinansowanie programów psycho-edukacyjnych dla rodziców, kształtujących odpowiednie umiejętności wychowawcze;
- Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej, w tym materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie;
- Wsparcie finansowe realizowanych psycho-edukacyjnych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych (w tym rekomendowanych programów profilaktycznych) z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych i przemocy dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych;
- Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, zimowego, wycieczek, obozów wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;
- Popularyzacja wiedzy na temat uzależnień i wynikających z nich zagrożeń (plakaty, prelekcje, spotkania, spektakle teatralne i tworzenie półek profilaktyki w bibliotekach), opóźnianie inicjacji alkoholowej i narkotykowej;

- Wspieranie działań edukacyjnych oraz profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych ze szczególną dbałością o to by nie kojarzyły się one z promocją alkoholu, a miały na celu integrację rodzin oraz mieszkańców i zagospodarowanie czasu wolnego bez alkoholu i używek, promocję zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego;
- Kontynuowanie wspierania i współfinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem elementów programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, dorosłych (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo – wychowawczych, kulturalno- oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz wyjazdów o charakterze kulturalnym organizowanych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych z terenu Gminy Garbatka- Letnisko;
- Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne;
- Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych oraz włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałania narkomanii;
- Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (m.in. kampanie społeczne, edukacja w szkołach, współpraca na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zakup alkomatów);
- Podejmowanie edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia.
- Kształtowanie właściwych postaw reagowania społeczeństwa w sytuacjach sprzedaży alkoholu a w szczególności sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i sprzedaż alkoholu osobom nietrzeźwym.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba przeprowadzonych szkoleń,
- ✓ liczba uczestników szkoleń,
- ✓ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych,
- ✓ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych,

- ✓ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych,
- ✓ liczba zakupionych materiałów edukacyjnych,
- ✓ liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach profilaktyczno-edukacyjnych,
- ✓ liczba warsztatów profilaktycznych rekomendowanych,
- ✓ liczba dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, którym dofinansowano wypoczynek letni, zimowy, wycieczki, obozy wypoczynkowo-terapeutyczne;
- ✓ liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki,
- ✓ liczba podmiotów współpracujących,
- ✓ liczba lokalnych imprez profilaktycznych;
- ✓ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;
- ✓ liczba działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

Okres realizacji: lata 2023-2026

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Zadania do realizacji:

- Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy;
- Wspierania inicjatyw różnych organizacji i stowarzyszeń, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, zwalczanie nałogów;
- Współpraca z mediami gminnymi w zakresie przekazywania wiedzy na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i działań podejmowanych w gminie;
- Wsparcie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji oraz osób fizycznych zajmujących się problematyką profilaktyki uzależnień;
- Wspieranie inicjatyw społeczności lokalnej w zakresie promowania zdrowego stylu życia;

- Współpraca z placówkami leczenia odwykowego, podmiotami leczniczymi, Prokuraturą, Policją, kuratorami sądowymi, szkołami;
- Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień;
- Wspieranie placówek leczniczych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Współpraca z grupami samopomocowymi AA, Al-anon;
- Wspomaganie organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową;
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób prowadzących zajęcia przeciwdziałające alkoholizmowi oraz innym nałogom poprzez dofinansowanie do różnego rodzaju imprez z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy;
- Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba finansowanych szkoleń,
- ✓ liczba podmiotów i organizacji oraz osób fizycznych, którym udzielono wsparcia,
- ✓ liczba grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie gminy Garbatka-Letnisko,
- ✓ liczba szkoleń skierowanych realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz liczba ich uczestników,
- ✓ liczba przeprowadzonych diagnoz,
- ✓ ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy.

Okres realizacji: lata 2023-2026

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania do realizacji:

- Prowadzenie kontroli/ monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży;
- Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy;
- Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- Sporządzanie opinii w celu wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba kontroli z przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- ✓ liczba wydanych opinii,
- ✓ liczba interwencji,
- ✓ liczba spraw.

Okres realizacji: lata 2023-2026

VI CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania do realizacji:

- Finansowanie zatrudnienia socjalnego uzależnionym od alkoholu i/lub narkotyków po zakończonym programie psychoterapii w zakresie leczenia odwykowego.

Wskaźniki monitorujące (roczne):

- ✓ liczba osób po zakończonym programie psychoterapii w zakresie leczenia odwykowego, którym sfinansowano zatrudnienie.

Okres realizacji: lata 2023-2026

Realizacja i monitoring Programu

Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy oraz Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizacja w/w zadań na terenie gminy odbywać się będzie w ścisłej współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, organami, których zadania między innymi związane są z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, Kościołem, Dyrektorami Szkół i Przedszkola, Służbą Zdrowia, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi.

Zadania Programu będą realizowane poprzez:

- ✓ Zlecanie zadań innym gminnym jednostkom organizacyjnym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- ✓ Zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne, bez stosowania ustawy prawo zamówień publicznych).

Monitoring programu będzie realizowany poprzez:

- ✓ Realizatorzy Programu składają do Przewodniczącego GKRPA sprawozdanie z realizacji zadań;
- ✓ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych corocznie składa Wójtowi Gminy sprawozdanie z prac Komisji;
- ✓ Wójt Gminy sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport;
- ✓ Wójt Gminy sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

- a) Realizacja gminnego programu prowadzona będzie w oparciu o środki własne gminy uzyskane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wytyczne finansowania oraz Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- b) Dysponentem środków jest Wójt Gminy Garbatka- Letnisko.
- c) Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą na bieżąco przez cały okres jego obowiązywania.

Zasady wynagradzania członków GKRPA

1. Ustala się następujące zasady wynagradzania Członków Komisji za udział w posiedzeniu Komisji:
 - dla Przewodniczącego 300 złotych;
 - dla Członków Komisji 280 złotych.
2. Wynagrodzenie wypłacone będzie na podstawie zawartej umowy zlecenie oraz przedłożonego rachunku z każdego odbytego posiedzenia Komisji.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Mazur